

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Zitting van 10 juli 2018
Dienstverlening - Ontvangst

**19 2018_B&W_00283 Goede inwonersinitiatieven zijn goud waard -
besluitvormen**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer O. Akkerman, Wethouder; de heer B. Harmsma; mevrouw T. Jongman; de heer M. Scheringa; mevrouw Judith Groot, de, Secretaris

Beschrijving

Inleiding

Het gevoel van eigenaarschap onder inwoners van de gemeente Steenwijkerland groeit. Inwoners hebben vaak goede ideeën die bijdragen aan het verbeteren van hun leefomgeving. Daar zijn wij als gemeente erg blij mee en dat willen wij faciliteren en stimuleren. Goede initiatieven zijn goud waard en verdienen (financiële) ondersteuning. Onze gemeenteraad heeft daarom eenmalig € 80.000 beschikbaar gesteld voor het ondersteunen van inwonersinitiatieven. Een motie was de aanleiding hiervoor. Het raadsvoorstel en de motie vindt u in bijlage 4 en 5. In het kort:

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 8 november 2016 unaniem de motie "Verkennen eigentijdse mogelijkheden tot stimuleren burgerparticipatie" aangenomen. In de motie wordt gesteld dat goede bewonersinitiatieven soms (onbedoeld) worden gedemotiveerd, doordat het moment vanuit de gemeentelijke beleidsdoelstellingen er niet is. Steenwijkerland heeft het faciliteren van initiatieven hoog in het vaandel staan. Daarom is het belangrijk om bewonersinitiatieven snel en eenvoudig te kunnen faciliteren.

De vraag die voorlag was: hoe gaan we dit geld verdelen? Schrijven we een wedstrijd uit? Gaan we met een jury werken? Gooien we alle initiatieven op een hoop en trekken we een winnaar op goed geluk?

De coördinatoren kernen en wijkten wilden de werkwijze niet zelf (van achter hun bureau) bedenken, maar in samenspraak met onze inwoners vormgeven. Naar aanleiding van een oproep in de media hebben meerdere inwoners zich aangemeld, waaronder ook enkele leden van de Jongeren Actie Raad (JAR).

Op 15 januari 2018 heeft er een eerste bijeenkomst plaatsgevonden. Alle ideeën zijn samengebracht in 1 werkwijze. Deze is wederom ter goedkeuring voorgelegd aan de betrokken inwoners. De definitieve werkwijze vindt u in bijlage 1 en wordt ter besluitvorming aan u voorgelegd. Ook zijn er op basis van de werkwijze nadere regels (zie bijlage 2) en een instellingsbesluit (zie bijlage 3) opgesteld. Deze worden ook ter besluitvorming aan uw college voorgelegd.

Voorstel

Geadviseerd wordt om:

1. in te stemmen met de werkwijze rondom de subsidieregeling 'Inwonersinitiatieven zijn goud waard 2018' (zie bijlage 1).
2. de 'Nadere regels – Inwonersinitiatieven zijn goud waard 2018' (zie bijlage 2) vast te stellen.
3. het Instellingsbesluit Adviescommissie – 'Inwonersinitiatieven zijn goud waard' vast te stellen.
4. uw besluit ter kennisgeving aan de raad te sturen.

Argumenten

Coalitieakkoord

Deze subsidieregeling sluit naadloos aan bij het coalitieakkoord - 'Goede initiatieven zijn goud waard'. Inwoners hebben vaak goede ideeën die bijdragen aan het verbeteren van hun leefomgeving. Daar zijn wij als gemeente erg blij mee en dat willen wij faciliteren en stimuleren. Goede initiatieven zijn goud waard en verdienen (financiële) ondersteuning.

Door inwoners bedacht

De coördinatoren kernen en wijken wilden de werkwijze niet zelf (van achter hun bureau) bedenken, maar in samenspraak met onze inwoners vormgeven. Het stuk dat voor u ligt is bedacht door en afgestemd met de inwoners die zich hebben aangemeld voor de 'denktank'.

Voor inwoners bedoeld

Momenteel zijn onze financiële systemen alleen gericht op de Plaatselijke Belangen en Wijkverenigingen (PBW's). Hierdoor komt het wel eens voor dat subsidieaanvragen van initiatiefnemers (niet zijnde PBW's) 'tussen wal en schip vallen'. Deze subsidieregeling is een welkome aanvulling op het huidige beleid.

De subsidie is bedoeld voor plannen van (een groep) inwoners die woonachtig zijn in de gemeente Steenwijkerland. Tijdens de bijeenkomst is duidelijk aangegeven dat de subsidieregeling beschikbaar moet zijn voor alle inwoners van Steenwijkerland. Daarom mogen ook minderjarigen een plan indienen, mits een ouder / voogd het aanvraagformulier ondertekent en eindverantwoordelijk is.

Snelheid, toegankelijkheid en flexibiliteit

Waar moet de werkwijze aan voldoen? Het antwoord op deze vraag is essentieel om een werkwijze te kunnen ontwikkelen. De raad heeft uitgesproken dat de werkwijze inwoners moet helpen om hun plan te verwezenlijken. Daarnaast is bovengenoemde vraag gesteld aan alle aanwezigen van 15 januari. Er werden door de aanwezigen verschillende woorden gebruikt (zie hieronder), maar de belangrijkste 'eisen' zijn simpel en snel.

Waar moet de werkwijze aan voldoen?

Mentimeter



Deze 'eisen' zijn het uitgangspunt geweest voor de nadere uitwerking van de werkwijze. De werkwijze vindt u in de bijlage 1. In het kort: ideeën kunnen op ieder moment worden ingediend (zolang de voorraad strekt). Op deze manier hoeven initiatiefnemers niet te wachten totdat de subsidieregeling wordt opengesteld. Ideeën worden nadat ze zijn ingediend beoordeeld door een externe commissie. Ideeën die voldoen aan de criteria krijgen een subsidie, zolang het subsidieplafond niet is bereikt. Er is geen sprake van een (ingewikkeld en drempelverhogend) puntensysteem, waarbij alleen de 'beste' ideeën een subsidie ontvangen. Hiervoor is niet gekozen, omdat deze methode behoorlijk subjectief is en de diversiteit aan ideeën hoogstwaarschijnlijk groot is. Het is appels met peren vergelijken.

Er is gekozen voor een aantal simpele en 'voor de hand liggende' beoordelingscriteria. Deels ingegeven vanuit de raad en deels bedacht door de inwoners. Deze criteria zijn:

1. het initiatief draagt bij aan het verbeteren van de leefbaarheid;
2. het initiatief is geen commerciële, politieke, of religieuze activiteit;
3. de subsidie is eenmalig en is bedoeld voor de realisatie van een initiatief. Niet voor de dagelijkse exploitatie;
4. het initiatief is niet gericht op één individu;
5. het initiatief heeft draagvlak vanuit de leefomgeving;
6. minimaal 20% van de kosten van het initiatief wordt gedekt door middel van cofinanciering, bijvoorbeeld andere subsidies, fondsen, sponsors, entreegelden, of zelfwerkzaamheid.

Kanttekeningen en risico's

Maximaal subsidiebedrag

Aan een subsidieaanvraag is geen maximaal subsidiebedrag gekoppeld. Dit is een (ingecalculeerd) risico dat wij bereid zijn te nemen. Uit navraag bij gemeenten met een soortgelijke subsidieregeling blijkt dat er geen extreem hoge subsidieaanvragen binnenkomen. De verplichte cofinanciering maakt dat initiatiefnemers goed zullen nadenken over de hoogte van de subsidieaanvraag. Daarbij geldt

natuurlijk ook dat goede initiatieven financiële ondersteuning verdienen, ook al is dit een wat hogere bijdrage.

Externe adviescommissie

De beoordeling van de subsidieaanvragen leggen wij neer bij een externe commissie. Wij zijn van mening dat onze inwoners hiertoe prima in staat zijn en een groot verantwoordelijkheidsgevoel hebben.

Via een algemene oproep wordt aan inwoners van Steenwijkerland gevraagd om deel te nemen aan de beoordelingscommissie. De gemeente Steenwijkerland hebben we in 4 gebieden verdeeld: Weerribben, Wieden, Steenwijk en Steenwijker ommeland. Uit iedere groep wordt 'blind' 1 naam getrokken. Deze groep van 4 personen wordt aangevuld met een lid van de JAR. Deze 5 personen vormen de onafhankelijke commissie.

De commissie geeft een zwaarwegend advies aan het college. Het college neemt formeel het besluit. Dit is puur een praktische overweging. Niet zozeer een overweging in het kader van 'wantrouwen' of 'de touwtjes in handen willen houden'. Er is gekozen voor deze constructie, omdat dit juridisch gezien gemakkelijker is te regelen. Het is immers nog een pilot. Daarnaast behoudt de initiatiefnemer op deze manier het recht op bezwaar en beroep. Dit zijn zaken waarmee we de (tijdelijke) commissie niet mee willen belasten. Het nemen van het besluit is gemandateerd.

Het is gebruikelijk dat voor het instellen van een dergelijke adviescommissie een apart instellingsbesluit genomen wordt door uw college. Deze vindt u in bijlage 3 en wordt ter vaststelling aan u voorgelegd. Commissieleden worden na werving benoemd via een benoemingsbesluit. Deze zullen wij te zijner tijd ook aan u voorleggen. Lidmaatschap van de commissie duurt voort zolang de 'Nadere regels – Inwonersinitiatieven zijn goud waard 2018' van kracht zijn.

Regelgeving

Subsidieaanvragen worden controleerd op eventuele strijdigheid met gemeentelijk beleid en/of (landelijke) wetgeving. Bij een 'negatieve' uitkomst, kan de subsidie niet worden verleend. Betekent dit dat goede initiatieven hier eindigen? Nee! In dit geval start 'spoor 2'. Dit houdt in dat we gezamenlijk gaan kijken of en hoe we regelgeving kunnen aanpassen, zodat initiatieven mogelijk wel gerealiseerd kunnen worden.

Noodzaak juridisch kader

Nadere regels

Wij hebben hier te maken met subsidie (artikel 4:21 van de Algemene wet bestuursrecht). De Algemene subsidieverordening geeft het college de mogelijkheid om in een nadere regeling vast te stellen. Nadere regels zijn bedoeld om zaken meer specifiek vast te leggen. Bijvoorbeeld welke activiteiten komen in aanmerking voor subsidie? Hoe wordt de subsidie berekend? Et cetera. Wij hebben geprobeerd om de nadere regels zo kort mogelijk te houden.

Instellingsbesluit

De 'adviescommissie inwonersinitiatieven zijn goud waard' is een 'andere commissie' in de zin van de Gemeentewet (artikel 84, lid 1). Deze commissie heeft de taak om te adviseren over de uitvoering van de nadere regeling. De commissie dient daarom door middel van een collegebesluit te worden ingesteld. Op grond van de Gemeentewet (artikel 84, lid 4) wordt het instellingsbesluit bekendgemaakt.

Volgens artikel 3 (lid 6) kan het college een commissielid tussentijds schorsen of ontslaan, indien hij/zij zich (naar het oordeel van het college) onbehoorlijk gedraagt. Het is niet wenselijk om van te voren een kader op te stellen. Er kunnen zich altijd onvoorziene situaties voordoen. Commissieleden en/of de coördinatoren Kernen en Wijken kunnen (goed beargumenteerd) het college verzoeken om een commissielid te schorsen/ontslaan. Daarop kan het college besluiten om hier gehoor aan te geven (of niet).

Duurzaamheid en social return

Niet van toepassing.

Financiële toelichting

Het subsidieplafond bedraagt € 80.000. Voor deze regeling geldt: Op = Op.

Deze € 80.000 komt uit een reserve. Overheveling (als er geld overblijft) aan het eind van het jaar gaat automatisch.

Participatie en communicatie

Deze werkwijze is in samenspraak met een willekeurige groep inwoners bedacht.

Onze gemeente doet een brede oproep, om deze subsidieregeling 'aan de man te brengen'. Voorbeelden zijn: social media, website, krant, SLOS, sandwichborden, affiche bij supermarkt/dorpshuis, persoonlijke uitnodiging ... De communicatiestrategie wordt bepaald in overleg met de communicatie-medewerkers. De oproep moet aansprekend zijn voor alle inwoners van Steenwijkerland.

Ook de manier van beoordeling is (voor ons) nieuw en participatief. Alle inwoners krijgen de kans om in de adviescommissie deel te nemen.

Initiatiefnemers zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van het initiatief, de communicatie rondom het initiatief en het creëren van draagvlak.

In de gemeente Steenwijkerland zijn prachtige voorbeelden van hoe vrijwilligers de leefbaarheid in hun buurt vergroten. Alle inwonersinitiatieven verdienen meer aandacht dan alleen een persbericht, want 'delen is inspireren'. Het delen van mooie voorbeelden en kennis. Dit is ook een belangrijke pijler binnen het programma 'Inwoner op 1' uit het coalitieakkoord 2018-2021: 'Laten zien doet verkopen'. Het delen van initiatieven krijgt de komende tijd meer aandacht. Delen met inwoners en delen met raadsleden. De manier waarop wordt nader uitgewerkt. Gedachtengangen zijn: Een interactieve kaart, een huis-aan-huis magazine, een initiatieventour...

Uitvoering en planning

1. Besluitvorming over de werkwijze (bijlage 1), de nadere regels (bijlage 2) en het instellingsbesluit (bijlage 3) door het college.
2. Leden voor de adviescommissie werven, selecteren en benoemen via een benoemingsbesluit.
3. Nadere regels, het instellingsbesluit en het benoemingsbesluit publiceren (via overheid.nl). Deze treden de dag na bekendmaking in werking.
4. Campagne voeren, waarbij inwoners worden geattendeerd op de subsidieregeling.
5. Evalueren, zodra het subsidieplafond is bereikt en alle administratieve zaken zijn afgehandeld. Ook zal worden bijgehouden welke aanvragen worden afgewezen (en om welke reden). Vanzelfsprekend zullen de resultaten van de evaluatie worden gedeeld met de raad.

Besluit

Beslispunt 1

In te stemmen met de werkwijze 'Inwonersinitiatieven zijn goud waard 2018' (zie bijlage 1).

Beslispunt 2

De 'Nadere regels - 'Inwonersinitiatieven zijn goud waard 2018' (zie bijlage 2) vast te stellen.

Beslispunt 3

Het Instellingsbesluit Adviescommissie – 'Inwonersinitiatieven zijn goud waard' vast te stellen.

Beslispunt 4

Het besluit ter kennisname aan de gemeenteraad te sturen.